דגל מחנה אפרים — בא

ולכל בני ישראל הי' אור במושבות'. י"ל ע"ד דאיתא בנדרי' כל המתמם עצמו הקב"ה מתמם עמו עיי"ש וכתי' התהלך לפני והיה תמים ולא כתי' והי' תמים והתהלך לפני כי מקודם צריך אתערותא דלתתא וזהו התהלך לפני ואח"כ והיה תמים היינו שהקב"ה יתמם עמו כמו שהוא הולך באמת כך הקב"ה מראה לו האמת ג"כ וזהו נהרו דאנפין כדאית' בזוה"ק שאמת הוא נהירו דאנפין וכמ"ש והיה לך ה' לאור עולם וה' הולך לפניהם היינו אור נהירו דאנפין וזהו ולכל בני ישראל היה אור במושבותם היינו במושבתם ומושב הוא לשון עכבה שמעכב ומבלה ימיו בטוב: תם היינו אמת מדת יעקב שנקרא איש תם אזי ולכל בני ישראל היה אור מחמת שהיו הולכים בתמימות ובאמת היה הקב"ה מאיר להם ג"כ נהירו דאנפין כנ"ל והבן:

או יאמר במושבותם כי ידוע שהשבת הוא אור של כל העולם ע"ד דאיתא שהעולם היה מתמוטט עד שבא שבת ובוודאי צדיקים יחודי סגולה היו מקיימים את השבת כמו מתושלח נח והאבות כולם ומשה שהיה בחי' דעת של הדור תיקן שבת במצרים כמ"ש במדרש שבא משה אצל פרעה וא"ל עבד שאין לו מנוחה יום א' בשבוע אין עבודתו כלום מיד בירר לו שבת למנוחה ואף שהיו במצרים בגלות ובחושך אף עפ"כ היה מאיר להם אור שבת וזהו ולכל בני ישראל היה אור "במושבתם היינו שבת מחמת שהיה מאיר להם אור של שבת היינו נהירו דאנפין שהוא אמת זו היא שהיה מאיר להם בכל מקומות מושבותיהם והבן:

והייתם לי סגולה מכל העמים: י"ל ע"ד דאיתא בגמרא אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה והקשה הרמב"ם לא היה לו להקב"ה לברוא אלא אותן ד' אמות ותירץ שכל העול' נברא לצוות לזה כי כשיצרך לחרוש אדם בשע' חרישה וכו' תורה מה תהא עליה ע"כ הוצרך לברוא את כל העולם להכין לו כל הצורך כדי שיהיה פנוי לעבודת הש"י עכ"ל והנה רש"י פי' סגולה אוצר חביב עי"ש וחז"ל אמרו אין לו להקב"ה אלא אוצר של יראת שמים שנאמר יראת ה' היא אוצרו וזהו והייתם לי סגולה היינו אוצר חביב שהיא יראת שמים שתהיו יראין מהש"י וזהו נקרא ג"כ ד"א של הלכה וזהו וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך מחמת שתהיו יראים מהש"י אזי יהיו עמי הארץ יראים ממך: מכל העמים היינו ע"ד דאיתא בזוה"ק אל תראו את עם הארץ כי לחמנו הם אינון בגרמייהו מזמנין לאינון דמשתדלין באורייתא וזהו מכל העמים כי לי כל הארץ היינו שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה ואינון בגרמייהו מזמנין והבן: